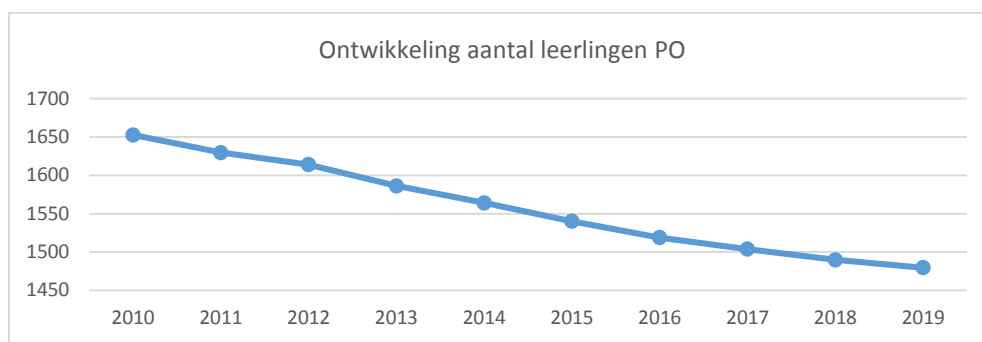


Conclusies naar aanleiding van de peiling jonge leerkrachten

- De afspraak in het NOA over de jonge leerkrachten was als volgt:

"... In 2013 (te besteden in 2014) stelt OCW een incidenteel bedrag van € 150 mln. beschikbaar om in het primair en voortgezet onderwijs de instellingen in de gelegenheid te stellen jonge leraren in dienst te houden en te nemen. Hiermee wordt extra werkgelegenheid gecreëerd voor 3000 jonge leraren als overbrugging naar het jaar 2015, waarin de oploop van de intensiveringsmiddelen hieraan vervolgens dekking biedt.. "

- De PO-Raad heeft steeds het behoud van werkgelegenheid benadrukt, gezien de teruglopende inkomsten door de krimp van het leerlingenaantal (zie onderstaande grafiek).



- Met de jonge leerkrachtenregeling was voor de sector PO een bedrag van € 85 miljoen gemoeid, oftewel ca. € 50 per leerling. Dit correspondeert met ongeveer 1.700 jonge leerkrachten. De staatssecretaris heeft de PO-Raad gevraagd een beeld te geven wat het effect van deze regeling is geweest a.d.h.v. een peiling onder een beperkt aantal schoolbesturen¹.

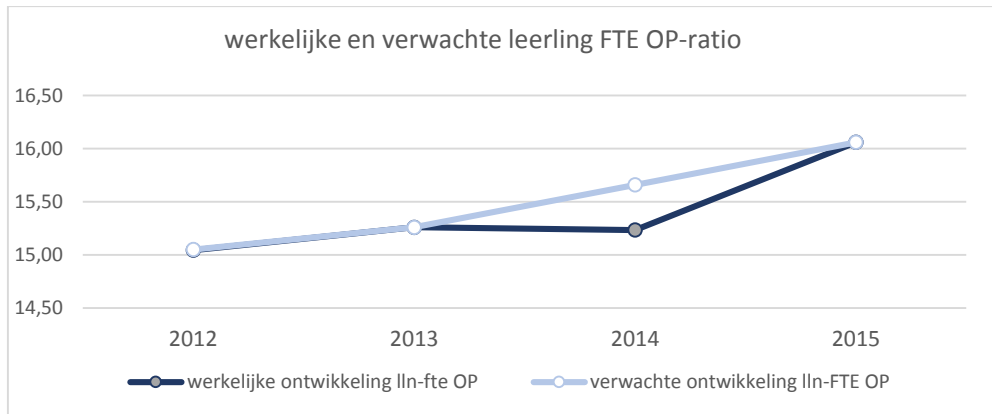
"... Ik zal uw Kamer in het najaar via de arbeidsmarktbrief nader informeren over de stand van zaken op de onderwijsarbeidsmarkt, waarbij ik ook in zal gaan op de arbeidsmarktpositie van jonge leraren. Op mijn verzoek doen de sectororganisaties specifiek onderzoek naar de effecten van de toekenning van deze middelen. De VO-Raad gebruikt daarbij onder andere de gegevens die schoolbesturen in het voortgezet onderwijs uiterlijk 1 augustus 2015 aan de sociale partners leveren, conform de afspraak in de cao. De PO-Raad voert binnenkort een onderzoek uit onder een aantal schoolbesturen in het primair onderwijs om een beeld te krijgen van de ontwikkeling van de werkgelegenheid en de effecten van de toekenning van de NOA-middelen. Er wordt gestreefd naar een evenwichtige steekproef van grote schoolbesturen en schoolbesturen die te maken hebben met krimp..."

- Op basis van een hiervoor door de PO-Raad uitgevoerde peiling kan het volgende worden geconcludeerd:
 - o 11 schoolbesturen hebben gereageerd op het verzoek om informatie aan te leveren. Zij representeren gezamenlijk ca. 5,5% van het totaal aantal leerlingen, verspreid over het hele land, waarbij 4 van deze schoolbesturen te maken hebben met krimp.

1

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:eEWI9FTVIGQJ:https://www.rijksoverheid.nl/binarie/s/rijksoverheid/documenten/kamerstukken/2015/07/03/beantwoording-kamervragen-over-de-werkloosheid-onder-jonge-leerkrachten/beantwoording-kamervragen-over-de-werkloosheid-onder-jonge-leerkrachten.pdf+&cd=1&hl=nl&ct=clnk&gl=nl>

- Onderstaande grafiek geeft de ontwikkeling van de leerling-FTE OP (onderwijzend personeel) weer. De donkerblauwe lijn geeft de werkelijke ontwikkeling van de leerling FTE OP ratio weer over de periode 1 oktober 2012 tot en met 1 oktober 2015. In de uitvraag is dus ook gevraagd naar het geprognosticeerd aantal FTE OP (o.b.v. het formatieplan 2015/2016) en het geprognosticeerd aantal leerlingen per 1 oktober 2015. De lichtblauwe lijn geeft de verwachte (lineaire) ontwikkeling van de leerling-leerkracht ratio aan, als er geen jonge leerkrachten regeling zou zijn geweest.



- Per 1 oktober 2014 (schooljaar 2014-2015) zien we in de peiling een zeer lichte daling (verbetering) in de leerling – leerkracht ratio (donkerblauwe lijn). Hier zien we dus een effect van de extra middelen voor jonge leerkrachten. Een verbetering van de leerling-leerkracht ratio heeft met name positieve invloed op de jonge leerkracht. Afvloeiing van personeel treft vooral de jonge leraar, omdat die veelal als eerste wordt ontslagen op grond van het "last in, first out"-principe dat nu nog voor veel schoolbesturen de ontslagvolgorde bepaalt. Bij het overige personeel (directie, staf, onderwijs ondersteunend personeel) zien we overigens wel een lichte stijging in de ratio.
- Op basis van de aanname dat de leerling-leerkracht ratio zich lineair zou ontwikkelen zonder de jonge leerkrachten regeling (lichtblauwe lijn), zou per 1-10-2014 (2014-2015) een ratio van 15,66 verwacht mogen worden. De realisatie was 15,24. Dit correspondeert met grofweg 2,7% meer leerkrachten dan we zouden mogen verwachten.
- Wanneer we de peiling vertalen naar sectorniveau, komt één en ander op ruim 2.600 FTE leerkrachten meer dan men zou mogen verwachten ($2,7\% * 97.000$ FTE OP). Dit zijn dus méér leerkrachten dan de doelstelling van 1.700 leerkrachten vanuit het NOA. Dat kan wellicht verklaard worden vanwege het eenmalig extra geld dat in het kader van het Herfstakkoord/ begrotingsafspraken 2014 per december 2013 werd uitgekeerd (ca. € 180 per leerling).
- Daarnaast kan op basis van de peiling geconcludeerd worden, dat de regeling ook maar een tijdelijk effect heeft gesorteerd: in oktober 2015 zien we de leerling – FTE OP ratio weer stijgen. Reden voor deze stijging is volgens de respondenten de toegenomen discrepantie tussen personele kosten en personele bekostiging, o.a. door de in de deze periode fors toegenomen werkloosheidskosten (a.g.v. de krimp).